2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Projektas “Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas”

Kūrybiškumo kompetencija

Rūta Girdzijauskienė, Aušra Kazlauskienė

2020 m. gegužės 26 d.

MITAI

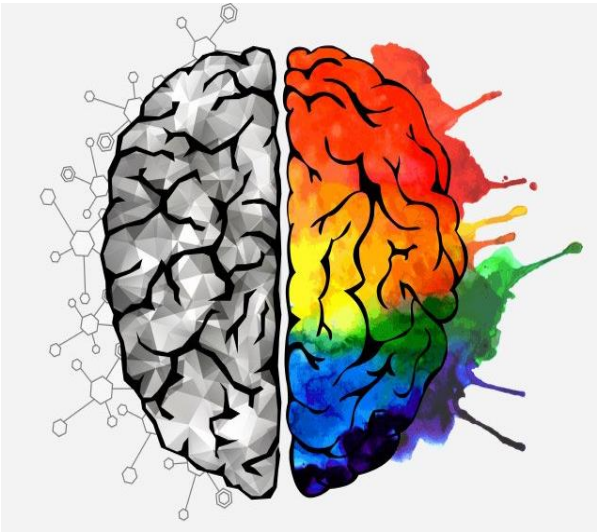

- Kūrybiškumas ugdomas menų dalykų pamokose.

- Viskas, ką mokiniai sukuria, yra kūrybiška.

- „Pirmiausiai išmoksime, po to kursime“
  „Kūrybai žinių nereikia“

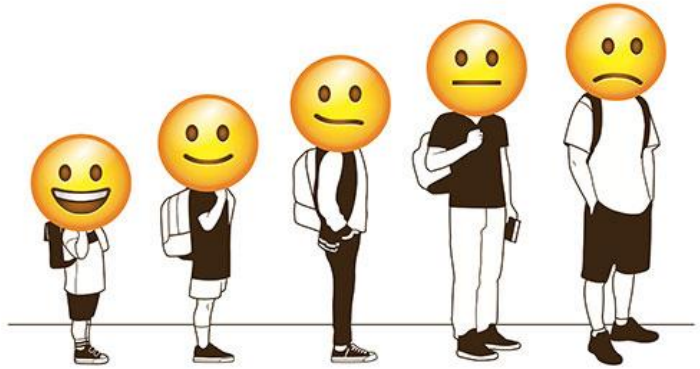

Kokios yra kūrybiškumo ir kitų kompetencijų sąsajos?

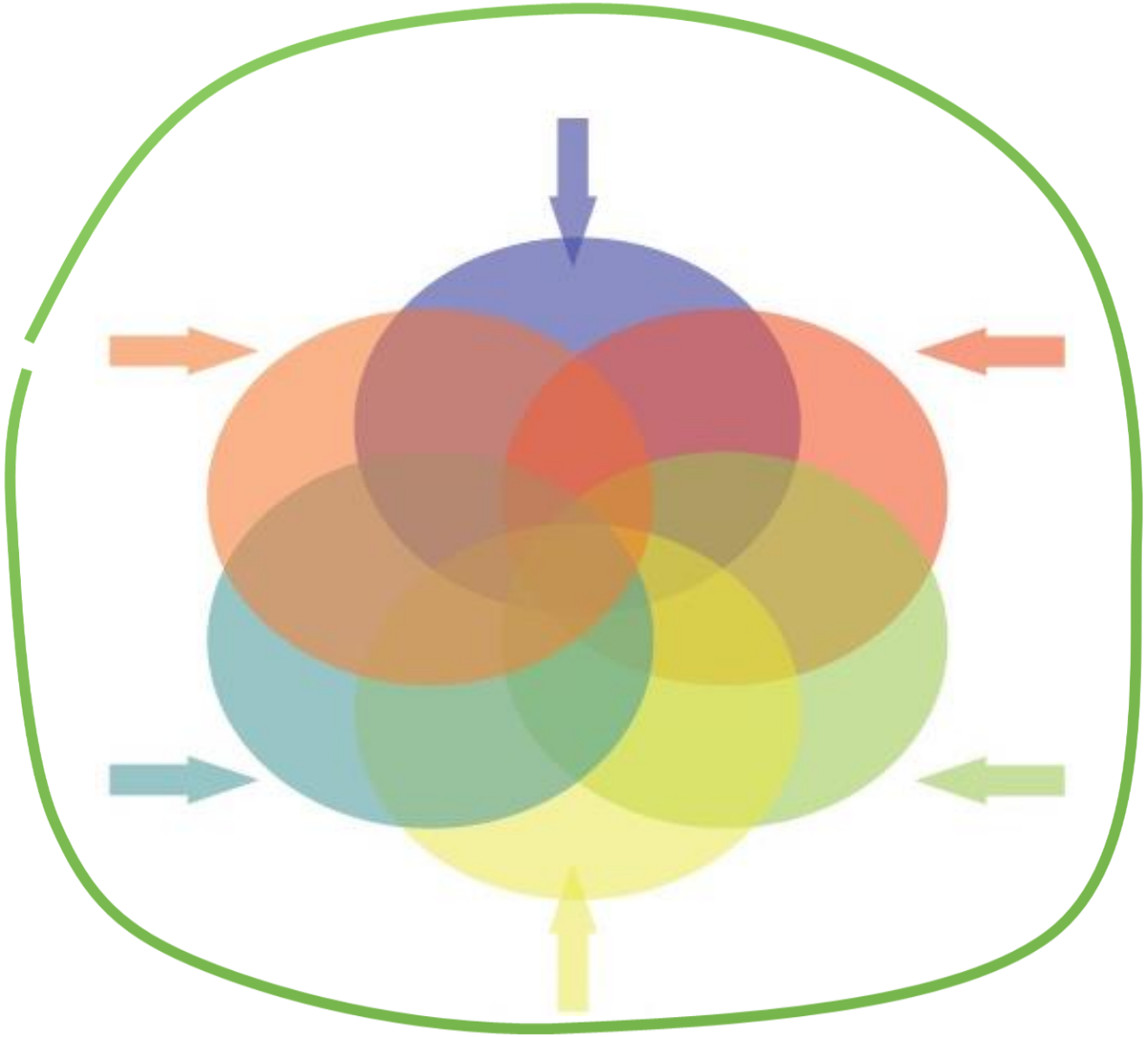

+

Iniciatyvumas

Kritinis mąstymas

Verslumas

Kūrybiškumo kompetencija – gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti sau ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus.

Kūrybiškumo kompetencija

Tyrinėjimas	• Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes.
	• Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją.
	• Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.
Generavimas	• Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.
	• Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų.
	• Pasirenka reikšmingas sau ir kitiems kūrybines idėjas ar sprendimus.
Kūrimas	• Kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti.
	• Lanksčiai naudoja kūrybos būdus ir priemones.
	• Kuria, tobulina ir pristato naujus produktus.
	• Etiškai veikia kurdamas vienas ar kartu su kitais, dalindamasis kūrybos rezultatais.
Vertinimas ir refleksija	• Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.
	• Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.
	• Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.

Kūrybiškumo rūšys

(Bourdieu P., Burnard P., Csikszentmihalyi M.)

- Individualus
- Grupinis
- Bendruomeninis
- Tarpkultūrinis
- Atlikėjiškas
- Empatinis
- Racionalus

Kūrybinis mąstymas

Kūrybiniai gebėjimai

Kūrybos produktas

KŪRYBIŠKUMAS

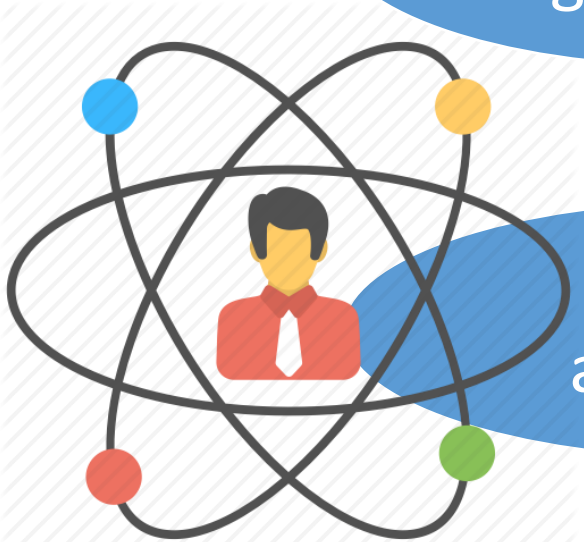

Kūrybiška asmenybė

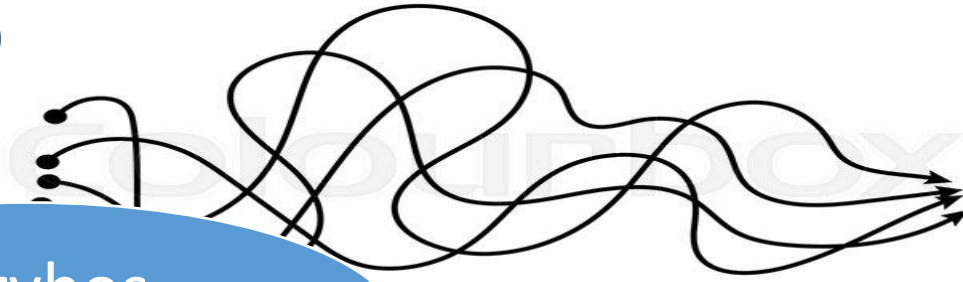

Kūrybos procesas

Kūrybos procesas

Tyrinėjimas	• Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes.
	• Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją.
	• Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.
Generavimas	• Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.
	• Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų.
	• Pasirenka reikšmingas sau ir kitiems kūrybines idėjas ar sprendimus.
Kūrimas	• Kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti.
	• Lanksčiai naudoja kūrybos būdus ir priemones.
	• Kuria, tobulina ir pristato naujus produktus.
	• Etiškai veikia kurdamas vienas ar kartu su kitais, dalindamasis kūrybos rezultatais.
Vertinimas ir refleksija	• Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.
	• Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.
	• Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.

Kas svarbiau, kūrybos procesas ar rezultatas? Kuris iš proceso komponentų svarbiausias?

Tyrinėjimas	
Generavimas	
Kūrimas	
Vertinimas ir refleksija	

Kūrybinis mąstymas

Tyrinėjimas	• **Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes.**
	• **Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją.**
	• Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.
Generavimas	• **Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.**
	• **Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų.**
	• Pasirenka reikšmingas sau ir kitiems kūrybines idėjas ar sprendimus.
Kūrimas	• **Kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti.**
	• Lanksčiai naudoja kūrybos būdus ir priemones.
	• Kuria, tobulina ir pristato naujus produktus.
	• Etiškai veikia kurdamas vienas ar kartu su kitais, dalindamasis kūrybos rezultatais.
Vertinimas ir refleksija	• **Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.**
	• **Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.**
	• **Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.**

... turi savo nuomonę, argumentuoja
... atranda sąsajas, įžvelgia
... siūlo, kelia idėjas
... nebijo rizikuoti ir klysti
... savarankiškai, pasitikinčiai, drąsiai

Kūrybos rezultatas

Tyrinėjimas	• Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes. • Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją. • Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.
Generavimas	• **Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.** • Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų. • Pasirenka reikšmingas sau ir kitiems kūrybines idėjas ar sprendimus.
Kūrimas	• Kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti. • Lanksčiai naudoja kūrybos būdus ir priemones. • **Kuria, tobulina ir pristato naujus produktus.** • Etiškai veikia kurdamas vienas ar kartu su kitais, dalindamasis kūrybos rezultatais.
Vertinimas ir refleksija	• **Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.** • **Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.** • Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.

Kas yra kūrybos rezultatas?
Kokį produktą vadiname kūrybišku?

- Objektas, reiškinys, idėja, modelis, sprendimas ...
- Naujos priemonės, naujas būdas, naujas kontekstas, nauja idėja, naujas darbas ...

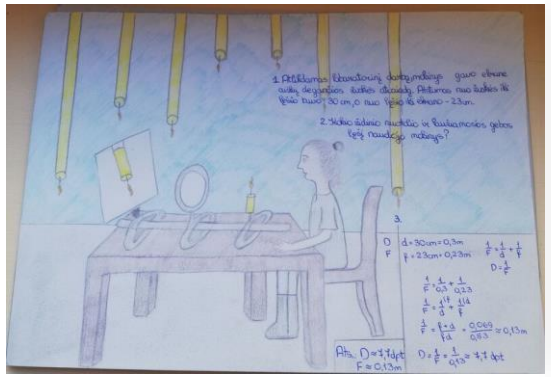

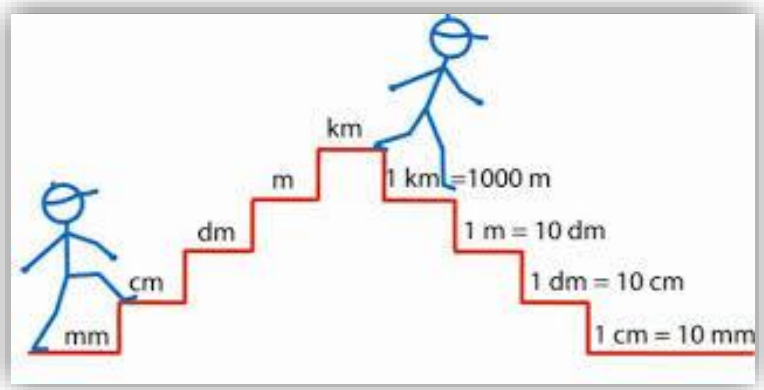

Socialiai ir kultūriškai atsakingas kūrybiškumas

Tyrinėjimas	• Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes.
	• Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją.
	• **Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.**
Generavimas	• Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.
	• Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų.
	• **Pasirenka reikšmingas sau ir kitiems kūrybines idėjas ar sprendimus.**
Kūrimas	• Kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti.
	• Lanksčiai naudoja kūrybos būdus ir priemones.
	• Kuria, tobulina ir pristato naujus produktus.
	• **Etiškai veikia kurdamas vienas ar kartu su kitais, dalindamasis kūrybos rezultatais.**
Vertinimas ir refleksija	• Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.
	• **Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.**
	• Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.

Meilė Lukšienė,
„Ugdymas ir kultūra“, *Jungtys*, 2000, p. 336-360.

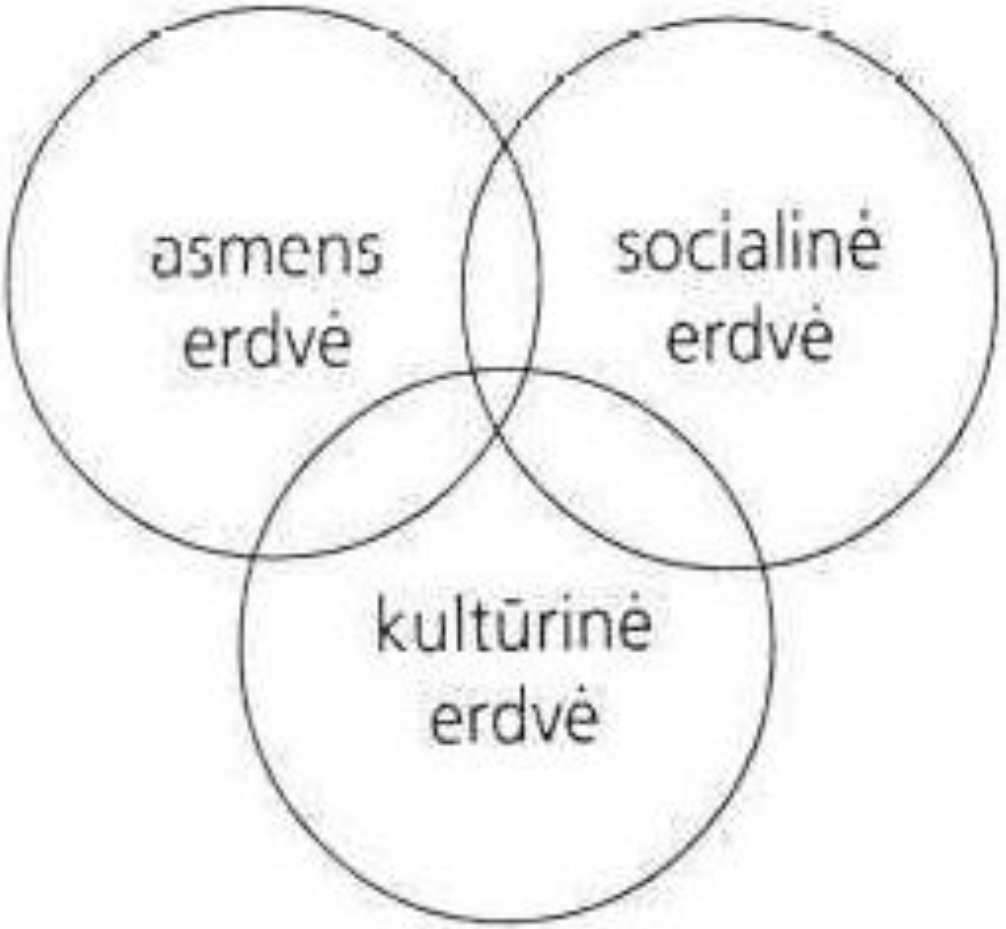

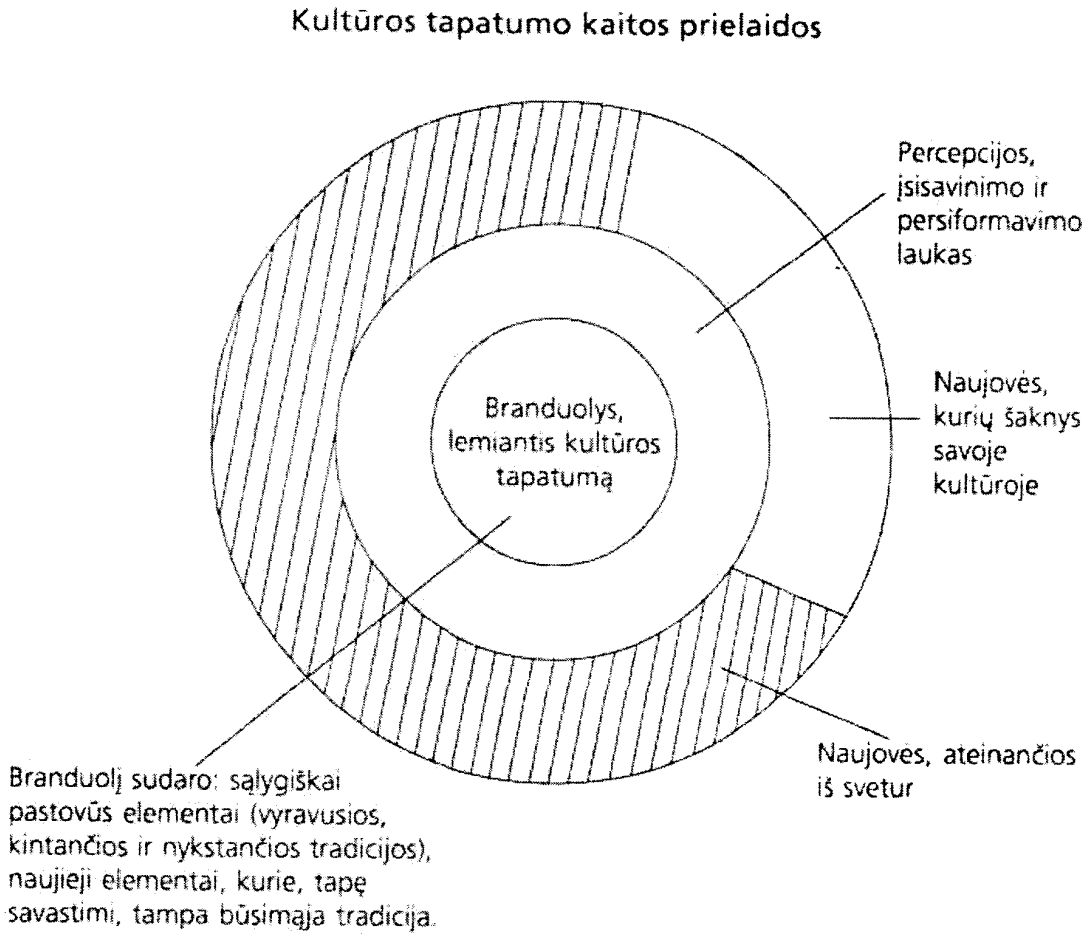

Kūrybiškumo kompetencija

Tyrinėjimas	Ar kūrybiškumo kompetencijos dedamosios turi būti suprantamos kaip nuoseklus procesas?
Generavimas	
Kūrimas	
Vertinimas ir refleksija	

Vertinimas ir refleksija

• **Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.**	• Vertina keliais aspektais ... • Išskiria, klasifikuoja pagal ...
• **Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.**	• Vertina, kas jam ... • Vertina, kas ir kodėl kitiems ...
• **Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.**	• Kas ir kodėl jam ar kitiems ... • Ką, kaip, kodėl reikėtų daryti ...

Kaip (ar) reikia vertinti kūrybiškumą?

Tyrinėjimas	• Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes.
	• Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją.
	• Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.
Generavimas	• Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.
	• Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų.
	• Pasirenka reikšmingas sau ir kitiems kūrybines idėjas ar sprendimus.
Kūrimas	• Kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti.
	• Lanksčiai naudoja kūrybos būdus ir priemones.
	• Kuria, tobulina ir pristato naujus produktus.
	• Etiškai veikia kurdamas vienas ar kartu su kitais, dalindamasis kūrybos rezultatais.
Vertinimas ir refleksija	• Vertina produkto ar sprendimo naujumą, išbaigtumą, integralumą.
	• Vertina produkto ar sprendimo vertingumą sau ir kitiems.
	• Apmąsto, vertina savo ir kitų kūrybos proceso žingsnius.

Kūrybiškumo kompetencija

Kūrybiškumo kompetencija – gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti sau ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus.

- ... gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti ... **Įveiksminimas**
- ... sau ir kitiems reikšmingas ... **Vertybiškumas**
- ... kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus. **Rezultatyvumas**

“Ilgiausiai trunka darbas, kurio nepradėjai”

Džonas Ronaldas Reuelis Tolkinas